

Per Kirkeby,
Aage Bertelsen og
Johannes Achten Friis
**En passion
for Grønland**

Untitled (Strindberg), 2009 [PKG-09-029]

Forord

Det er dyb fascination af det grønlandske landskab, der gang på gang har fået Per Kirkeby til at vende tilbage i forsøget på at indfange og fastholde en monumental oplevelse af storheden og uendeligheden. De fleste mennesker der har været i Grønland er på samme måde dybt betagede og berørte, men det er få forundt at kunne give oplevelserne udtryk.

Udstillingen viser akvareller, raderinger og malerier, der giver selv den ikke grønlandsfarende en oplevelse og fornemmelse for det nordøstgrønlandske landskab.

Værkerne i udstillingen er resultatet af en rejse, som Per Kirkeby foretog i 2009 i forbindelse med markeringen af 100 året for Danmark-Ekspeditionen i 1906-08. Med på denne ekspedition var de to malere Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis.

Alle tre malere har en passion for det nordøstgrønlandske landskab, og Per Kirkebys værker skal ses som en replik til malerierne af Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis. Per Kirkebys akvareller og raderinger fremstår lette og æteriske og er som sådan i kontrast til de to ældre maleres mere detaljerede oliemalerier, men passionen om storheden er fælles og fascinerende.

Jeg vil gerne takke Arktisk Institut, for at være behjælpelig med fotografier fra Danmark-Ekspeditionen 1906-08, samt de to private udlånere af Aage Bertelsen og Johannes Acton Friis' værker. Endvidere takkes Aage Bertelsens familie for hjælp i forbindelse med udstillingen.

For godt samarbejde omkring formidlingslydside takkes komponist Erling Bevensee.

Uden velvillige tilskud fra Galleri Bo Bjerggrad, Kunstrådet i Gribskov Kommune, Gilleleje Brugsforening og Erhvervsskolen Nordsjælland, havde hverken udstilling eller katalog set dagens lys. Tak.

Endelig stor tak til Per Kirkeby og Galleri Bo Bjerggaard for udlån af værker og godt samarbejde.

Det er en stor glæde at byde indenfor til Kunsthuss uden Mures andet udstillingsprojekt, der er resultatet af et fint samarbejde mellem Gilleleje Museum, Odder Museum og Tegners Museum & Statuepark.

Helle Nanny Brendstrup

Leder

Kunsthuss uden Mure

- en udstillingsplatform i Nordsjælland

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

En passion for Grønland

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

En kunstnerisk dialog over 100 år finder sted i denne udstilling, der dels præsenterer nye akvareller og raderinger af Per Kirkeby fra en rejse til Østgrønland i sommeren 2009 og dels værker af de to ekspeditionsmalere på Danmark-Ekspeditionen 1906-08 Johannes Achton Friis (1871-1939) og Aage Bertelsen (1873-1945).

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Udstillingen viser tre malere, som i en passion for Grønland indgår i et skæbne-fællesskab. Aage Bertelsen og Achton Friis kendte hinanden og deltog på Danmark-Ekspeditionen til Nordøstgrønland 1906-08, mens Per Kirkeby er fra en anden tid, men fælles for dem alle er passionen for Grønland. Det interessante er, hvordan de tre malere hver for sig løser opgaven at gengive motiver og stemninger i den utilgængelige østgrønlandske natur. For dem alle er udgangspunktet deres personlige situation i den periode af livet, hvor værkerne blev til.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Per Kirkeby

Per Kirkebys interesse for Grønland startede, da han studerede geologi i 1960’erne. Den faglige viden om det grønlandske urfjeld blev uddybet gennem en række rejser, hvor 2. Peary Land-ekspedition i 1963 dannede et af højdepunkterne. Dagbøgerne fra denne tur er fyldt med skitser af geologiske fænomener, men det er tydeligt at kunstneren Per Kirkeby også er nærværende.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Per Kirkeby har gennem årene benyttet de geologiske formationer som en inspirationskilde i sin kunst. Det har været tiltrækkende, fordi geologien er det fagområde, der beskæftiger sig med fænomener, hvis tilblivelse gennem millioner, ja milliarder af år, læner sig op af spørgsmålet om, hvordan kloden og universet er blevet til. Per Kirkeby har altid haft blik for historiens gang både i den nære verden og i det helt store perspektiv.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

I bogen Rævesletten fra 2009 behandler Per Kirkeby dette tema med udgangspunkt i Island, som en af verdens yngste geologiske dannelser: “Island er for mig en ansats, en sprængsats til detonering af min barndoms svimlende angst. Den om det uendelige univers, manglen på stakit, fraværet af begrænsning. Der vil aldrig være stakitter nok. Hvordan overlever man den svimlende, sugende angst som barn? Ved det man kalder barnetro?

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Når jeg ser videnskabsudsendelser i tv om universet, stjernernes liv og død, er det beroligende med al den videnskabelige coolness. Stjerner som energireaktorer, isotoper som sladrehanke. Den “matter of fact” måde de meddeler at vores sol har gennemløbet halvdelen af sin levetid. Måske har de ret, måske er det blot forklædte nervepiller. Et stykke inde i den videnskabelige hygge, melder min angst sig. Svimmelheden og suget, mørket og tomheden. Alt er sort.

Jeg tror at den fortvivlede indsigt er Gud. En kraft hinsides godt og ondt. Alting og ingenting: komme dit rige. Der er ingen udvej. Den indsigt er min trosoplevelse. Alting opstår og forgår i en uendelighed. Det bliver ved, og intet forsvinder. Stjerner bliver til støv som i rummet, som udgangsstof for nye dannelser, stjernernes hvirvlende tåger. En skabende og opretholdende Gud.”

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Og lidt senere i teksten hedder det: “I det kaotiske og eksploderende univers, ude i mælkevejen – de klare stjerner vi finder så meget mediterende ro ved at betragte – finder de processer sted som måske vil føre til udslettelse af den slags liv som vi kender. Intet kan forsvinde i universet, det kan skifte form, men det er der. Det evige liv. Fra støv er du kommet, til støv skal du blive. Fra støvet opstår nyt. Kødets opstandelse. Før eller senere, langt ude over vores fatteevne når det gælder tid, vil dit støv blive en ny form, få et nyt liv. Se ud i sortheden og oplev den angst og indsigt som hedder evighed og opstandelsen”.¹

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Det er ikke underligt, at Per Kirkeby med sin geologiske tilgang, gudsbegrebet som den fortvivlede indsigt og sin interesse for historiens gang søger hen, hvor universets store skabelsesprocesser har efterladt sig tydelige spor på kloden.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

På Island kan nogle af de yngste skabelsesprocesser iagttages, men i Østgrønland er et flere milliarder år gammelt urlandskab synligt. Klimaet har gennem tiden bevirket forvitring, men ellers er der ikke sket noget. Området er i dag tomt for civilisation og utilgængeligt. Den der kender universets historie og søger gamle geologiske aflejringer tager til Østgrønland for at få stemningen i urlandskabet ind under huden.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Det var det, Per Kirkeby gjorde, da han i 2009 tog med inspektionsskibet Hvidbjørnen til østkysten, for at forholde sig til det urlandskab, som Aage Bertelsen og Achton Friis for 100 år siden søgte at gengive længere oppe på kysten.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Aage Bertelsen og Achton Friis

Det er en gammel tradition at kunstnere deltog på ekspeditioner for at dokumentere forholdene. Fotografiet havde omkring 1900 delvist erstattet maleriet, men alligevel kom to kunstnere med på Danmark-Ekspeditionen. Denne disposition var udtryk for en moderne tankegang. Ekspeditionens leder Mylius Erichsen vidste, at kunstnernes arbejder ikke kun var brugbare til videnskabelig dokumentation, men også til at give befolkningen hjemme et indtryk af det fremmede land og dets farverigdom. Det blev Aage Bertelsen og Achton Friis, der kom med på Danmark-Ekspeditionen. Ved afrejsen i 1906 var de henholdsvis 32 og 34 år.

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis

Aage Bertelsen gik fra 1892 på Kristian Zahrtmanns studieskole, der var et yndet sted for kunstnere, som ikke ønskede at underlægge sig de gamle forældede undervisningsprincipper på Det kgl. Danske Kunstakademi. Før afrejsen til Nordøstgrønland i juni 1906 modtog Aage Bertelsen fra Venedig et afskedsbrev fra Zahrt-

(Scanning udskiftes)

Aage Bertelsen: Den første is. 30. juli 1906. 22 cm x 32 cm.

(Scanning udskiftes)

Aage Bertelsen: Udsigt til Koldewey-øerne. September 1906. 60 cm x 78 cm.

mann: “De staar ved et stort Vendepunkt i Livet vist netop i den rette alder – jeg tror paa at dette store Opgør med Livet, som absolut maa komme frem mange Timer paa Rejsen, maa staalsætte Dem – at den Kreds, de har om Dem, maa være saa betydelig og saa kydisk, at den maa støtte Deres Fremgang. Jeg ved godt, at store Farer lure paa en saa dristig Færd – men her er den anden store Fejl i vor Tids Opdragelse, Alle blive saa stærkt skaarne over samme Læst, det er kun de Faa, der faa Lov at udvikle sig helt paa deres Natur..... De maa tillade mig, at jeg takker Dem for meget Godt mange glade Timer, vi har haft sammen. Aldrig har De gjort mig Sorg, altid har De været kærlig mod mig, og det har varmet mig. Har jeg af og til mærket Misnøje og lidt Vakkelvorenhed, saa mener jeg ikke at det griber saa dybt og mit Haab er, at De vil komme tilbage som en Mand af Ja og Amen...”² – Zahrtmanns ord taler for sig selv.

Aage Bertelsen gjorde efter hjemkomsten i 1908 sit kunstneriske testamente over Danmark-Ekspeditionen op, men det kom først på tryk ved 70 årsdagen i 1943: “Paa Grønland findes der Farver som intet andet sted i verden. De er renere og mere ægte, saa hvad man erhverver sig deroppe af Erfaring, kan slet ikke anvendes andre steder paa Jorden. Blot det at se ind i Sprækken paa et Isbjerg var en Oplevelse, denne ganske særlige Nuance af Blaat, som er næsten ubestemmelig og absolut enestaaende. Da jeg kom til Bergen med Skibet fra Grønland, kunde jeg næsten ikke finde mig til rette. Det var som om alting var overtrukket med et Lag mørkt Lak, der skjulte de virkelige Farver”.³

Achton Friis gik på Teknisk Skole i Århus, hvorfra han dimitterede i 1894. Fra 1895 til 1899 fulgte han undervisningen på Kunstakademiet i København. Achton Friis viste blandt andet gode evner som tegner og fra 1900 til 1901 blev han elev af Carl Locher, der understøttede ham i arbejdet med radérkunsten. Samtidig debuterede Achton Friis på Charlottenlund-udstillingen i foråret 1900.

Deltagelsen på Danmark-Ekspeditionen fik stor betydning for hans personlige udvikling. På vejen til Danmark i 1908 telegraferede Achton Friis en artikel til Politiken, der blev bragt i avisen den 14. august. Blandt andet skrev han: “Her har vi haft vore Glæder og Sorger, her har vi mødt alle de underlige Udtryksformer for Liv, som Polaregnene ejer, vi er blevne fortrolige med dem og deres Nærhed. Her er alle Aarstider dragne hen over os, den evindelige Nat og den lange Dag i langsom Skiften. Her har vi i Anstrengelserne følt os unge og stærke og lagt et Arbejde bag os. Og mens Mørket har klumpet os sammen om det eneste Lys i Hundreder af Miles Omkreds her indenfor Skibets sikre, lune Vægge, har Solen og det første skrig af Rypen om Foraaret lokket os ud i Lyset, blege og som dagsky Muldvarpe først med Øjne sviende af Arbejde med Tal og Pen ved det svage Lys, slappe og dovne i Lemmerne, uvante med Luftens Skarphed og Kulde – siden trænede, med skærpet Blik og haarde Næver. Hvor vi kender det Land!

(Scanning udskiftes)

Johannes Achton Friis: Stille solskinsdag i isen i Danmarkshavn, Juli 1907. 37 cm x 57 cm.

Johannes Achton Friis: Den grønlandske sommer. Landskab nær Danmarkshavn. August 1907. 37 cm x 57 cm.

Jeg ser det ved Efteraarstide, naar Klipperne rundt om staar i den lave, gnistrende Sol med fine Frugters Farve, og Nyisen ligger som et Glar ind i Fjorde og Bugter, hvor de strandede Isfjælde ligger og tindrer i alle Farvetoner, mens den store Stilhed bliver til en dirrende Tone i Ens Øre. Eller naar Solen siden gaar under Horisonten i Syd, og den dybe, blaaviolette Jordskygge staar som en Bue paa Nordhimlen med den messingskinnende Maane i Feltet. Og saa se dette Landskab forandre sig paa faa Øjeblikke, naar en Storm trækker op, naar dens Knurren naar Øret oppe fra Fjældene i Nord og den pludselig i Kast og Stød tårner imod os hernede og Skibet.”⁴

Per Kirkeby i Østgrønland 2009

I august 2009 tog Per Kirkeby til Østgrønland for at forholde sig til landskabet: “Det havde langt ude noget at gøre med Danmark-Ekspeditionen. En moderne maler i næsten de samme egne som Danmark-Ekspeditionens malere. Det var også kun næsten. Meget næsten, for det var sommer og i et landskab med alpine og normalt pittoreske elementer.

Jeg havde ikke de samme betingelser. Jeg kunne ikke i den forstand gennemføre et projekt der handlede om en ny maler i de gamles omgivelser. Jeg kunne ikke gøre sommer til vinter og konturløs gråhed. Jeg kunne ikke lægge fjeldene ned til den fladhed som var udsigten fra Danmarkshavn (Danmark-Ekspeditionens hovedkvarter). Og jeg havde slet ikke deres tidsbestemte uforberedthed på de farver de mødte.

Jeg kunne måske hjælpe lidt på det ved kun at tage et meget begrænset farvesortiment med. Der ville ikke være alt det, der svarede til mit normale “moderne” farvesyn. Og slet ikke noget hvidt. Så der var allerede et handicap som måske i en vis grad matchede deres beredskab til at anvende visse farver. Deres historisk bestemte koloristiske syn.

Men jeg fik især hjælp fra en uventet side. Nogle måneder inden rejsen fik jeg en blodprop i synsfeltet. Lige der hvor farve dannes på grundlag fra sanseapparatets meddelelser. Så det var vinterligt gråt når jeg betragtede landskabet. Og så regnede det ret voldsomt mange af dagene og var tåget.

Men jeg var på ekspedition og måtte få det bedste ud af det. Jeg accepterede det grå og ubestemmeligheden som vilkåret. Som jeg mente at Bertelsen havde gjort. Med et gråligt slør i synet og i landskabets dis skimtede jeg farver som jeg ikke var sikker på jeg vidste hvad var, og på samme måde følte jeg mig rundt i min farvelade med de få farver. Så var jeg nu den akademisk uddannede maler der stod hjælpeløs over for noget han ikke havde nogle forudsætninger for at se, og heller ikke vidste hvad hans stivfrosne farver kunne stille op med situationen.

Jeg håbede naturligvis at kunne støde frem i et nyt malerisk rum med disse nye betingelser. Som Bertelsen havde gjort (hvad der i hans tid aldrig rigtig blev

erkendt). Jeg havde lavet mange smukke og koloristisk set sikre akvareller på rejser i Grønland. Nu var jeg på en anden ekspedition. Som måske ville give mig en chance for at bryde ud af det jeg kunne. Jeg var i hvert fald efter omstændighederne flittig”.⁵

Det blev til 39 akvareller.

Sammen med tidligere Sirius-mand Ove Sørensen opholdt Per Kirkeby sig to dage i en hytte på Strindberg-stationen i en mindre sidefjord på nordsiden af Kejser Franz Josephs Fjord:

“Et melankolsk vejr. Støvregn og tåge. Ove fyrede så kulvarmen buldrede. Jeg sad i døråbningen med min akvarelblok. Det passede mig med de udviskede konturer. Alle de problemer som det polarmiljø skabte for Danmark-Ekspeditionens malere, kunne jo på en måde genfindes her i Strindberg-hyttens døråbning: Det farveløse lys, mit usædvanlige syn, min farvelade med et begrænset farveudvalg og den helt udeladte hvide. Hvad ser maleren når han ikke kan se det han plejer at se? Det er det der er så interessant ved malerne på de tidlige polarekspeditioner. Den ene (Achton Friis) forsøger at tvinge synet og dets nedslag på papiret til noget der ligner det vante. Den anden (Bertelsen) giver sig hen i det, falder ud i tågen, gråheden og fraværet af regler. Af omstændighederne var jeg tvunget til at følge Bertelsen ud i det næsten formløse. Der var ikke rigtig noget valg”⁶.

De otte akvareller fra Strindberg-stationen viser Per Kirkebys arbejde med det næsten formløse landskab ofte præget af støvregn og tåge. Den der kender til denne vejrtype i Østgrønland ved, at lyset spiller med på en måde, der skaber stemninger, som får landskabets toninger til at indgå i en farveskala, der er vanskelig at fæstne på papiret. I Per Kirkebys akvareller er landskabets konturer primært angivet ved smalle, kraftige, sorte og brunrødlige penselstrøg, mens dis, tåge og skyformationer fæstnes til papiret med bred pensel. Hver af akvarellerne fremtræder som et særligt stemningsbillede, og det kan ses, at det ikke har været tåget eller støvregn hele tiden. Der er nerve og spontanitet i disse værker.

Inden sejladsen gennem Kejser Franz Josephs Fjord besøgte Per Kirkeby Lauge Kochs gamle hovedkvarter på Ella Ø i Kong Oscars Fjord. De otte akvareller herfra bærer mere præg af regulær landskabsskildring. Genkendeligheden er åbenbar og der er i flere af dem anvendt blide farver fra rosa nuancer over violet til brungrå og blålige toninger. De mørke farver anvendes også her til at markere konturer i landskabet. Den enkelte akvarels samlede farvekomposition efterlader et klart indtryk af vejret. Fladedækningen med mørke farver får en til at tænke på “tungt” vejr med regn og blæst. På de fleste af akvarellerne har Per Kirkeby nederst på arket sat en række felter, der minder om farveprøver. De viser, at han føler sig frem og her er på vej ind i et nyt kunstnerisk rum.

De resterende 23 akvareller på udstillingen er blevet til på andre lokaliteter i løbet af den 14 dages rejse langs østkysten. Værkerne taler for sig selv, men kan forstås og tolkes ud fra samme principper, der er omtalt under akvarellerne fra Strindberg og Ella Ø, eller måske på en helt anden måde, alt efter øjnene der ser. Fælles for dem alle er, at Per Kirkeby bryder igennem sin egen barriere og forholder sig til det han ser, når han ikke kan se det han plejer at se, som han selv udtrykker det.

Udstillingen viser også 10 raderinger fra rejsen i 2009. Radérteknikken er god til at udtrykke stemninger og abstraktioner i det øde østgrønlandske landskab. Det ofte grålige og uendelige landskab egner sig godt til den naturlige undergrund i pladerne. Om sit arbejde i august 2009 skriver Per Kirkeby:

“Når man ridser i en blank zinkplade er der ingen der kan se hvad der tegnes. Heller ikke jeg selv. Jeg må holde blikket uden at slippe, ikke standse iagttagelsen. Og heller ikke afbryde den rytme som iagttagelsen fører ned i hånden. Jeg prøver nogle gange at føle hen over pladen for at se om jeg kan aflæse hvad jeg har tegnet. Som en blind læser blindskriftens relief i papiret. Det går ikke. Kun prøve at dreje og vende pladen i lyset for glimtvis at ane noget. Det er ikke let, og går helt galt hvis jeg forsøger at korrigere det jeg alligevel ikke kan se. Måske forestiller jeg mig at det kunne gøres mere “rigtigt.” Men det er snyd. Forestillingen om “forbedring” og de indførte streger som er uden for iagttagelsens håndrytme, bliver altid skrottet. Straffen er at jeg ridser hele pladen om til noget andet. Den første iagttagelsesjomfruelige skrift er gået tabt”.⁷

Gilleleje, maj 2011

*Søren Frandsen
Museumsleder, Gilleleje Museum*

¹ Per Kirkeby / Keld Zeruneith: Rævesletten og andre islandske omveje, 2009, side 160.

² Kristian Zahrtmann: En mindebog, samlet og udgivet af F. Hendriksen, København 1919.

³ Berlingske Aften 28/9 1943.

⁴ Politiken 14/8 1908.

⁵ Uddrag fra upubliceret manuskript af Per Kirkeby 2011.

⁶ Uddrag fra upubliceret manuskript af Per Kirkeby 2011.

⁷ Uddrag fra upubliceret manuskript af Per Kirkeby 2011.

Untitled (Strindberg), 2009 [PKG-09-030]

Untitled (Ella Ø), 2009 [PKG-09-038]

Untitled (Ella Ø), 2009 [PKG-09-036]

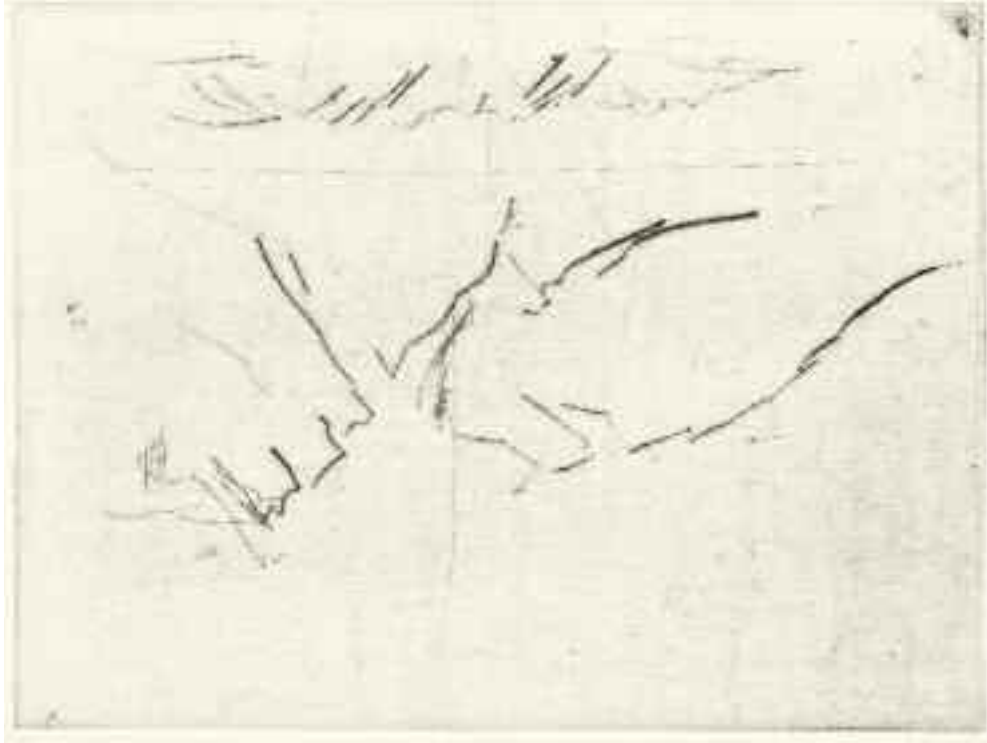

Untitled (Ella Ø), 2009 [PKG-09-032]

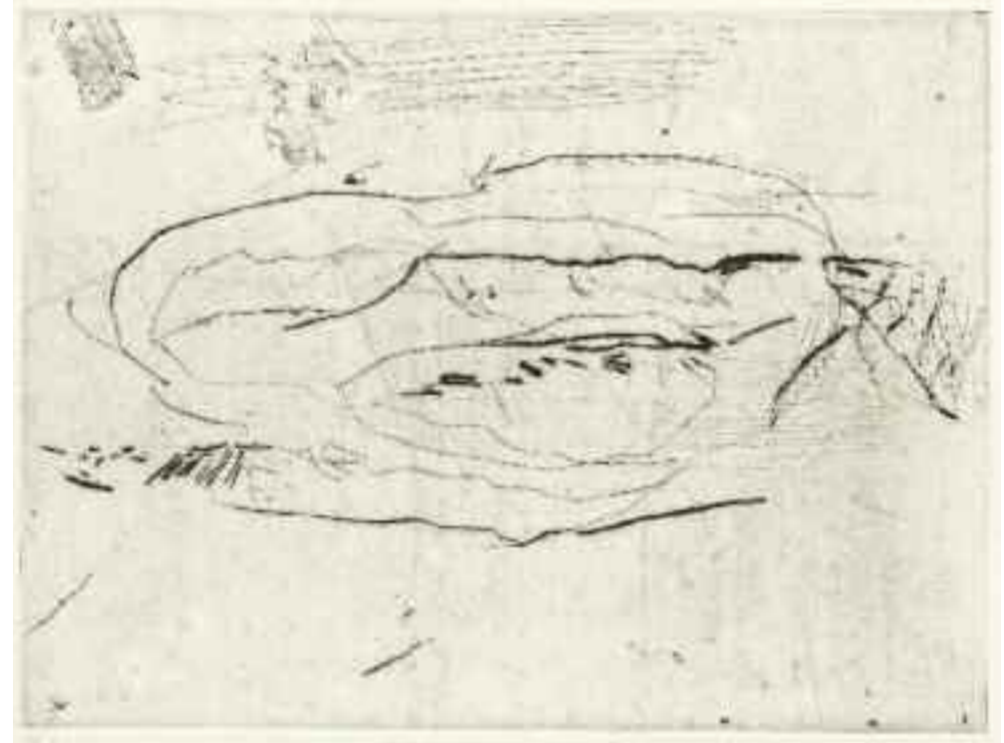

Untitled, 2009 [PKP-09-004b]

Untitled, 2009 [PKP-09-004c]

Untitled, 2009 [PKP-09-004e]

Untitled, 2009 [PKP-09-004j]

Per Kirkeby	
1938	Født i København.
1957-64	Uddanner sig til geolog på Københavns Universitet.
1958	Deltager i sin første Grønlandsekspedition i Narssaq. Siden følger mange Grønlands-ekspeditioner- og rejser; blandt andet Pearyland-ekspeditionen med billedhugger, polar-forsker Eigil Knuth i 1963, med fotograf Teit Jørgensen i 1972, med H.K.H. Kronprins Frederik og professor i geologi Minik Rosing i 2008 og senest 2009 hvorfra nærværende værker stammer.
1962	Deltager i Eks-skolen; Den Eksperimenterende Kunstscole i København med Poul Gernes som primus motor. Arbejder her med maleri, grafisk kunst, film og performance.

Per Kirkeby bor og arbejder i København og Læsø. Han har haft mange separatudstillinger i ind- og udland; bl.a. Tate Modern, London (1998 + 2009) og Louisiana – Museum of Modern Art, Humlebæk (2008). Hans værker er repræsenteret i mange internationale kunstsamlinger, bl.a. MoMA, New York; Metropolitan Museum of Art, New York; Tate Modern, London og Centre Pompidou, Paris.

Johannes Achton Friis	
1871-1939	Født i Trustrup, Lyngby.
1894	Håndværksmaler fra Teknisk Skole.
1895-99	Kongelige Danske Kunstakademi.
1906-08	Deltager i Danmark-Ekspeditionen.

Johannes Achton Friis deltog løbende på Charlottenborgs Forårsudstilling fra 1900 og til 1926. På Efterårs-udstillingen 1922 og med separatudstilling på Den Frie Udstilling i 1908 med Grønlandsbilleder sammen med Aage Bertelsen. En udstilling, der efterfølgende blev vist i Århus, Odense, Berlin og London. Har desuden blandt andet udstillet i Brooklyn og Rom. Er repræsenteret på Ilulissat/Jacobshavn Museum, Grønland og i Kobberstiksamlingen. Af skriftlige arbejder er Danmark-Ekspeditionen til Grønlands Nordøst-kyst 1909, genoptrykt i 2005 et hovedværk.

Aage Bertelsen	
1873-1945	Født i Næstved. <p>Elev af faren og L.A. Ring.</p>
1892/93-95	Zahrtrmanns Skole.
1897	Italien sammen med Zahrtrmann.
1906-08	Deltog i Danmark-Ekspeditionen.

Aage Bertelsen deltog på Charlottenborgs Forårsudstilling 1899-1903, på Kleis' udstilling 1901 og løbende på Den Fries Udstilling fra 1904 til 1946. Separatudstilling med Johannes Achton Friis på Den Frie Udstilling i 1908 med Grønlandsbilleder. En udstilling, der efterfølgende blev vist i Århus, Odense, Berlin og London. Har blandt andet haft separatudstillinger på Gl. Strand, København. Aage Bertelsen er repræsenteret på Næstved Museum og Bornholms Kunstmuseum.

Værker				
Per Kirkeby	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-011</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-021</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-030</p>	Uden titel, 2009 <p>Radering 27 cm x 30,5 cm Ed. 4 PKP-09-004a</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-001</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-022</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-031</p>	Uden titel, 2009 <p>Radering 27 cm x 30,5 cm Ed. 4 PKP-09-004b</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-002</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-023</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-032</p>	Uden titel, 2009 <p>Radering 27 cm x 30,5 cm Ed. 4 PKP-09-004c</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-003</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-014</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-024</p>	Uden titel, 2009 <p>Radering 27 cm x 30,5 cm Ed. 4 PKP-09-004d</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-004</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-015</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-034</p>	Uden titel, 2009 <p>Radering 27 cm x 30,5 cm Ed. 4 PKP-09-004e</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-005</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-016</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-026</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-035</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-006</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-017</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-027</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-036</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-007</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-018</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-028</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-038</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-008</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-019</p>	Uden titel (Strindberg), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-029</p>	Uden titel (Ella Ø), 2009 <p>Akvarel 21 cm x 29 cm PKG-09-039</p>
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-009</p>	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-020</p>		
	Uden titel, 2009 <p>Akvarel 20 cm x 29,5 cm PKG-09-010</p>			

Værker

Uden titel, 2009
Radering
27 cm x 30,5 cm
Ed. 4
PKP-09-004i

Uden titel, 2009
Radering
27 cm x 30,5 cm
Ed. 4
PKP-09-004j

Achton Friis

Ved Elvens Udspring.
Midnat i Juli 1907
Olie på lærred
26 cm x 36 cm

Luftspejlinger af
Koldewey – Øerne.
Februar 1908
Olie på lærred
22 cm x 37 cm

Stille solskinsdag i isen
i Danmarkshavn.
Juli 1907
Olie på lærred
37 cm x 57 cm

Den grønlandske
sommer. Landskab
nær Danmarkshavn.
August 1907
Olie på lærred
37 cm x 57 cm

Aage Bertelsen

Elv ved Danmarks-Havn.
Efteraar 1906
Olie på lærred
36 cm x 52 cm

Middag.
29'de Debr. 1906
Olie på lærred
22 cm x 31 cm

Graavejr i August. 1907
Olie på lærred
23 cm x 32 cm

Klipper ved Havnen
Olie på lærred
37 cm x 48 cm

Stjærnefjældene i
"Pustervig". April 1908
Olie på lærred
51 cm x 41 cm

Sælsøen. Fra Træk-
slæderejsen ind paa Ind-
landsisen i Marts 1908.
Olie på lærred
23 cm x 34 cm

Den første is.
30. juli 1906
Olie på lærred
22 cm x 32 cm

Udsigt til Koldewey-
øerne. September 1906
Olie på lærred
60 cm x 78 cm

Per Kirkeby, Aage Bertelsen og Johannes Achton Friis
En passion for Grønland

Tegners Museum & Statuepark, 1. juni – 23. oktober 2011
Odder Museum, 1. november 2011 – 1. februar 2012

Udstillingen kureres af Kunsthuss uden Mure –
en udstillingsplatform i Nordsjælland, hvor profilen er
at lade nutidskunstnere gå i dialog med den ældre kunst
– konkret eller begrebsligt. Kunsthuss uden Mure under-
støtter kulturinstitutioner og udstillingssteder ved at
skabe tværgående samarbejder omkring udstillinger.
Kunsthuss uden Mure er også kunst i det offentlige rum.

Nærværende udstilling er et samarbejde mellem
Gilleleje Museum, Odder Museum,
Tegners Museum & Statuepark og Kunsthuss uden Mure

Tegners Museum og Statuepark
Museumsvej 19
3120 Dronningmølle
www.rudolphtegner.dk

Odder Museum
Møllevej 3-5
8300 Odder
www.oddermuseum.dk

Kunsthuss uden Mure
Gribskov Kommune
3200 Helsingø
www.kunsthussudenmure.dk

Per Kirkeby er repræsenteret af:

GALLERI BO BJERGGAARD
www.bjerggaard.com

© Per Kirkeby, Aage Bertelsen,
Galleri Bo Bjerggaard og Søren Frandsen
ISBN 978-87-90857-81-3
Tak til Rosendahls A/S